

Ko modna kreativnost ne pozna meja

International Talent Support v Trstu · Modna platforma za oblikovalce z vsega sveta

Piše: Hermina Kovačič · Foto: Pietro D'Aprano, arhiv ITS 2022

International Talent Support (ITS) je v modni svet v zadnjih 20 letih izstrelil imena, kot je Demna Gvasalia, kreativni direktor znamke Balenciaga. Svetovne blagovne znamke in izobraževalni sistemi so se okrepili z mlado kreativno silo, ki je svoj potencial pokazala v Trstu, ki ne velja za modno prestolnico.

»A takšnega projekta ni nikjer na svetu,« je na novinarski konferenci v hotelu Savoia Excelsior Palace v Trstu izpostavil Tony Chambers, nekdanji urednik revije Wallpaper. Olivier Saillard, eden vodilnih zgodovinarjev in kustosov v modi, pa je dejal: »Ko gledam modne revije, so vsa oblačila ustvarjena za nošnjo. Toda namen mode je tudi sanjati, razmišljati.«

Pred več kot dvema desetletjema je na veliko sanjala tudi Barbara Franchin. Andrea Rosso, sin Renza Rossa, enega najvplivnejših ljudi v modni industriji, se je spomnil začetkov sodelovanja s Tržačanko. Ko so jo na sestanku, na katerem naj bi predstavila projekt in jih prepričala o podpori, vprašali, kaj ima pokazati, je rekla: »Nič.« Toda njene sanje in vera v projekt, ki bi odkrival talente in jih podpiral ter promoviral na začetku kreativne poti, so bile več kot prepričljive. Renzo Rosso stoji projektu ob strani že od začetka – sprva z blagovno znamko Diesel, pozneje z modno družbo OTB.

ITS s pomočjo več podpornikov, predvsem modnih podjetij in medijev, podeli finalistom ITS nagrade v obliki finančne podpore, mentorstva, pripravištv ali medijske izpostavitve. V 20 letih se je v mrežo ITS, ki pokriva modno oblikovanje, modne dodatke, nakit, umetnost in fotografijo, vključilo približno 1500 šol iz več kot 80 držav. Na tekmovanje so prejeli več kot 18.000 prijavnin in predstavitev map, kar bi skupaj tehtalo okrog 16 ton. Finalistov je bilo več kot 680, gostov na zaključni prireditvi pa kakšnih 8000.

»Koncept ITS Family je konkreten, obstaja in je povsem drugačen od tistega v panogi, ki je pogosto oddaljen, nedosegljiv, elitističen. ITS omogoča drugačen pogled na modo; je tekmovanje, ki ne izbere nujno kolekcij, pripravljenih za prodajo, pač pa začetne kreacije oblikovalcev, ki še niso vstopili na trg dela. Predstavlja njihova diplomska dela, prototipe, ki se ne ozirajo na logiko ali potrebe produkcije. Moda kot umetnost, kot ustvarjalnost, ki se lahko

izrazi povsem svobodno,« je za Goodlife povedala Barbara Franchin, predsednica in umetniška direktorica ITS Foundation.

LJUDJE, KI SPREMINJAJO SVET MODE

V 20 letih je bilo na ITS veliko razlogov za veselje. Odkrili so nekaj neverjetnih talentov, ki danes krojijo svet mode. ITS je med velike poleg omenjenega Demne Gvasalia izstrelil tudi Matthieuja Blazyja, zdaj kreativnega direktorja Bottege Venete, Jamesa Longa (Iceberg), Nicolasa Di Felice (Courrèges). ITS je povezal številne ljudi, ki so postali sodelavci; nekateri so se zaljubili in imeli otroke; nekateri so osnovali svoje šole modnega oblikovanja, iz katerih so izšli novi finalisti ITS. In potem je tu še bogat arhiv, katerega pomembnost priznavajo muzeji, kot sta Victoria & Albert iz Londona ali Palais Galliera iz Pariza, in na katerem ekipa ITS gradi temelje prihodnosti v obliki ITS Arcademy.

V arhivu se je nabralo 14.359 predstavitev map, 1077 kosov oblačil, 160 modnih dodatkov, 118 kosov nakita in več kot 700 fotografskih projektov. »Vesela sem, da sem oseba, ki vse shrani in ničesar ne vrže proč. Tako sem ohranila in arhivirala dela naših finalistov. Projekti Demne in več kot 680 finalistov so hrbtenica ITS Arcademy – Muzeja umetnosti v modi, razstavnega prostora, kreativnega arhiva, izobraževalnega centra. To je naš prispevek modnemu svetu, to nas resnično ločuje od drugih,« pove Barbara Franchin. Muzej ITS Arcademy bo uradno odprt marca 2023.

ISKANJE NOVE ESTETIKE

Trst je enkrat na leto že zadnjih 20 let središče različnih ustvarjalnih duš z vsega sveta. Tekmovanje ITS poleg finalistov pritegne še različne modne strokovnjake, kritike, medije, pop zvezdnike. V preteklosti je med drugim kot žirante gostil oblikovalski tandem Viktor & Rolf in sodobno umetnico Marino Abramović. Veseli nas tudi, da sta bila v jubilejni izdaji ITS med žiranti kar dva Slovencina: Lorella Flego, voditeljica TV-oddaj, in Aleš Čakš, publicist in odgovorni urednik revije Goodlife.

SLOVAKINJA MATA DURIKOVIC, DOBITNICA NAGRADE ITS MEDIA AWARD

ANGLEŽ CHARLIE CONSTANTINOU, PREJEMNIK VELIKE NAGRADE ITS ARCADEMY AWARD

Najbolj pričakovani dogodek tekmovanja ITS je modna revija finalistov, za katero nemalokrat mladi ustvarjalci prvič materializirajo svoje ideje. Petnajst izbrancev je prikazalo, kako želijo na novo osmisliti estetiko, ki se je rodila na začetku 20. stoletja in gradila eno celotno stoletje. Zato seciranje posamičnih kosov oblačil in iskanje odgovora na večno vprašanje, kaj spreminiti, kako biti drugačen, izstopajoč, izviren. Predruženje osnovnih funkcij oblačila – jakna lahko postane tudi krilo –, raziskovanje krojev in volumnov, da bi bil končni rezultat nova silhueta. Dekonstrukcija klasičnih kosov, kot so suknjiči in plašči, ki jih zaradi njihove kompleksnosti ni lahko zgraditi, in oblikovanje na novo.

AVSTRIJKO EVO HEUGENHAUSER JE OPAZILA REVIJA VOGUE IN JI NAMENILA POSEBNO OMEMBO V ITALIJANSKI IZDAJI REVIJE.

Nekaj mladih kreativcev je obudilo zgodbe, povezane s pomembnimi zgodovinskimi dogodki in družbenimi gibanji, pa tudi prelomnimi življenjskimi dogodki. Mata Durikovic, dobitnica nagrade medijske žirije, je na primer razvila škrobno bioplastiko, ki jo je uporabila v kolekciji, za katero je preoblikovala tudi nekaj starih oblačil. Charlie Constantinou, dobitnik velike nagrade ITS Arcademy Award v višini 15.000 evrov in šestmesečnega mentorstva pri podjetju PITTI Imagine Tutoring & Consulting Di-rection, je za kolekcijo uporabil najlon. Njegova želja je, da bi sodeloval s tkalnicami in predilnicami pri razvoju lastnih trajnostnih tkanin.